

1. NIVELL CONTEXTUAL

TÍTOL	<i>Projecte d'arbres I</i> (de la sèrie <i>Projecte d'arbres</i>)
AUTOR	<i>Antoni Alcàsser</i> (Tirig, 1963)
ANY	2003
DIMENSIONS	200 x 130 cm.
TÈCNICA	Raport litogràfic i acrílic sobre tela.
LOCALITZACIÓ DE L'OBRA	Col·lecció particular, Brussel·les.
DADES BIOGRÀFIQUES RELLEVANTS	<p>Va estudiar gravat, pintura i escultura a l'Escola d'Art i Disseny de la Diputació de Tarragona i l'especialitat de gravat a la Facultat de Belles Arts de Sant Jordi, Barcelona.</p> <p>Viu entre Tarragona i Brussel·les per motius familiars i perquè va ser el lloc, després de París, on la seva pintura ha tingut més bona rebuda.</p>
CONTEXT HISTÒRICO-ARTÍSTIC	<p>Els artistes catalans nascuts a les dècades dels seixanta i setanta inclosos en aquests itineraris (Manel Margalef, Antoni Alcàsser, Ester Ferrando o Lídia Pérez) provenen d'una formació específica en la facultat de Belles Arts de Barcelona amb la càrrega conceptual que això suposa. En general creadors ben informats del que succeeix tant a la resta de l'Estat Espanyol com a nivell internacional. Això els ha permès tenir una producció artística que participa de les característiques de l'art que es produeix en les darreres dècades. Cap d'ells pertany a una tendència determinada, ni creen una obra que es pugui incloure dins de les pràctiques tradicionals d'escultura o pintura. Si bé és cert que utilitzen elements o aspectes que pertanyen a aquests camps, els seus treballs barregen tècniques, materials, i fins i tot com en el cas de Manel Margalef s'introdueixen en el món de l'arquitectura. Com a element comú podríem dir que les seves obres tenen un rerafons biogràfic important, al mateix temps que donen a les seves obres un pes específic al significat social o existencial.</p> <p>A nivell professional són artistes que compaginen la seva tasca artística amb l'activitat docent i són conscients del paper de l'art com a transmissor d'idees i conceptes.</p> <p>Antoni Alcàsser inscriu la seva pràctica artística en la dècada dels noranta, anys caracteritzats per la multiplicitat de mitjans audiovisuals a l'abast de l'expressió artística. Alcàsser no ignora la seva formació com a gravador i construeix obres sobre tela en què combina les tècniques tradicionals amb procediments fotomecànics d'impressió. El seu discurs incorpora la saturació d'informació procedent dels diferents mitjans de comunicació a través del <i>collage</i> de cintes de vídeo i àudio, al mateix temps que evidencia la soledat en què es troba una gran part del homes/dones a la societat actual.</p>

2. NIVELL FORMAL

DESCRIPCIÓ	Conjunt de sis peces de 65 x 65 cm. que encaixen formant una estructura vertical de 2 x 3. A la dreta de la composició s'entreveu, enmig de franges horitzontals, la figura d'un home dempeus, davant del qual hi ha un nen assegut a terra. A la banda esquerra s'estén una superfície geomètrica, coberta de traçats horitzontals i verticals.
PAPER DE L'AUTOR	<p>L'artista executa la presa fotogràfica dels retratats en les condicions que prèviament estableix. Posteriorment utilitza el transfer de raport litogràfic, el <i>collage</i> i el <i>decollage</i> i, per últim, la pintura acrílica per tal de completar l'obra. És un procés lent i minuciós.</p> <p>En aquest treball i en altres de la mateixa sèrie, Alcàsser ha volgut mostrar la relació dels vells amb els nens. La seva intenció és implicar sentimentalment l'espectador i fer-li establir analogies amb els records i les experiències de la seva pròpia vida.</p>

3. NIVELL INTERPRETATIU

ELS MATERIALS	<p>L'artista parteix de fotografies dels seus familiars i coneguts. En treballs anteriors, les sèries fotogràfiques havien donat lloc a retrats aïllats on l'artista indagava en la personalitat dels retratats. En el moment actual, els representats tenen arrels i rebrots, com si fossin arbres.</p> <p>El <i>collage</i> i el <i>decollage</i> els porta a terme mitjançant antigues cintes de màquina d'escriure, magnetòfons, vídeos... que abans transmetien paraules, sons o imatges, dels quals es respecten totes les característiques físiques preexistents: la restricció cromàtica, la indefinició formal, la peculiar textura, etc. Aquest material ple d'informació es fon amb les figures en una denúncia del bombardeig de desinformació a què estem sotmesos. S'estableix així un paral·lelisme entre aquestes cintes indesxifrables i la incomunicació de l'anomenada era de la comunicació. El resultat és una imatge plena d'interferències, de difícil lectura, que l'espectador haurà de descodificar.</p>
LES FORMES	<p>Els cossos estan representats a escala real, sobre un fons neutre.</p> <p>Les estries que envaeixen l'espai compositiu provenen de l'encolat de les bandes d'àudio i vídeo. L'artista enganxa (<i>collage</i>) les bandes sobre el suport per després tornar a desenganxar-les (<i>decollage</i>). L'efecte de l'atzar durant aquest procés juga un paper decisiu.</p> <p>L'estratificació horitzontal dominant, amb tot el que implica de serenitat i equilibri, s'ha alterat amb la incorporació de línies verticals que manifesten espiritualitat o risc i ens recorden l'estructura vertical dels troncs, la seva capacitat de sustentació.</p> <p>Amb anterioritat, les seves composicions en forma de díptics mostraven, a la banda dreta, la imatge del retratat, i a l'esquerra, una espècie de "porta" on l'artista resolvia amb una abstracció formal la personalitat de l'individu. En <i>Projecte d'arbres</i>, aquesta separació entre l'espai figuratiu i l'abstracte s'ha trencat en produir-se una mútua interferència, de manera que la figura es veu distorsionada per zones abstractes que la desdibuixen i la part abstracta perd, de vegades, la seva puresa amb la intromissió de zones figuratives.</p>

CONSIDERACIONS DE L'AUTOR	<p><i>Sobretot després del naixement de Milan, va començar a voltar-me pel cap intentar reflectir la relació que hi ha entre les persones adultes i els nens petits (...). En la relació entre adults i nens vaig intentar establir un paral·lelisme amb la natura, atès que he observat al camp que alguns arbres adults no deixen créixer res o gairebé res sota les copes. D'altres coexisteixen amb els més joves i crec que generalment això depèn de l'espècie.</i></p> <p>Comentaris d'Alcàsser al catàleg Antonio Alcàsser, Projecte d'arbres, del 16 de novembre de 2006 al 21 de gener de 2007, Museu d'Art Modern de Tarragona, pàgs. 26-27.</p>
CONSIDERACIONS CRÍTIQUES	<p><i>La gènesi d'aquesta darrera etapa de la sèrie té molt a veure amb l'estret contacte que té amb Bèlgica, on resideix la meitat del seu temps. D'una banda, la visió dels arbres aïllats en la immensitat de les planícies de les terres baixes: aquells arbres, grans i petits, li van semblar persones i a través d'aquella curiosa sensació intuï un paral·lelisme entre aquells éssers vegetals i els humans, com una transmutació; tal vegada mitjançant la metempsicosi (transmigració de l'ànima a un altre cos), aquells arbres esdevindrien persones o havien estat persones; o bé, si pensem en la teoria del psiquisme elemental de Theilhard de Chardin, d'alguna manera compartien un mateix esperit. D'altra banda, com a artista i com a gravador, Alcàsser admira profundament Rembrandt i s'ha sentit captivat pel magnetisme infinitament humà del mestre holandès, en concret pel seu sensitiu tractament de la vellesa.</i></p> <p>Medina de Vargas, Raquel: Alcàsser, entre l'essència i l'existència, fragment del text del catàleg Antonio Alcàsser, Projecte d'arbres, del 16 de novembre de 2006 al 21 de gener de 2007, Museu d'Art Modern de Tarragona, pàgs. 7-8.</p>

4. RECURSOS

ON LINE	<p>http://www.exporevue.com/magazine/fr/alcasser.html Article sobre l'artista a propòsit de la seva exposició a Jeune Création, La Villette, París, del 21 de febrer al 2 de març de 2003.</p> <p>http://www.galeriajosedebarra.com/AntonioAlcasserw.htm Web de la Galeria José de Ibarra amb el currículum de l'artista i una mostra de la seva obra.</p> <p>www.defrost.fr Web de la Galerie Defrost amb el currículum de l'artista i una mostra de la seva obra.</p> <p>www.galeriepierrehallet.com Web de la Galeria Pierre Hallet amb una mostra de la seva obra.</p>
BIBLIOGRAFIA	<p>Catàleg Antonio Alcàsser, Projecte d'arbres, del 16 de novembre de 2006 al 21 de gener de 2007, Museu d'Art Modern de Tarragona, amb textos de Raquel Medina de Vargas i Antonio Alcàsser.</p> <p>Catàleg de la Biennial d'art 2004, Museu d'Art Modern de Tarragona, del 2 de juliol al 29 d'agost de 2004.</p>
PROCEDÈNCIA DE LA IMATGE	<p>Catàleg Antonio Alcàsser, Projecte d'arbres, del 16 de novembre de 2006 al 21 de gener de 2007, Museu d'Art Modern de Tarragona.</p>

5. APLICACIONES A L'AULA

PREGUNTES ESPECÍFIQUES DEL GUIÓ DE COMENTARI	- Quines relacions (formals, de parentesc...) podem establir entre els dos personatges que hi apareixen? - On són? - L'artista ha utilitzat bandes d'àudio, de vídeo i cintes de màquines d'escriure per configurar l'obra, amb quina intenció creus que ho ha fet?
CONCEPCIÓ DE L'OBRA ARTÍSTICA	OBJECTIUS - Establir paral·lelismes i vincles entre l'ésser humà i la natura. - Utilitzar la metàfora com a estratègia de creació (persones-arbres). - Estimular noves percepcions a l'espectador. - Oferir múltiples lectures de l'obra a l'espectador.
REALITZACIÓ DE L'OBRA	PROCEDIMENTS - Utilització de la fotografia, el collage i el decollage com a tècniques artístiques.